

PERSBERICHT woensdag 19 juni 2024

Stichting Lezen en Schrijven bestaat 20 jaar en schudt Nederland wakker

Stichting Lezen en Schrijven bestaat 20 jaar. Als samenleving bereikten we veel in de aanpak van laaggeletterdheid. Maar de stichting constateert dat het onvoldoende is. Het aantal mensen dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en met digitale vaardigheden, stijgt. Gebrek aan deze basisvaardigheden leidt tot ongelijke kansen en uitsluiting van onze samenleving. Daarom zei H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden, oprichter van de stichting, vanmiddag dat er meer aandacht en urgentie nodig is. Dat deed ze om 12.10 uur aan het Spui in Den Haag met meer dan 300 ervaringsdeskundigen, bekende Nederlanders, bestuurders, beleidsmakers, docenten, vrijwilligers en werkgevers. Samen schudden ze symbolisch met kleine én een 4-meterhoge wekker Nederland wakker. Om 12.10 uur gingen alle wekkers af en luidden de kerkklokken. Zo vroeg het gezelschap om urgentie en aandacht voor basisvaardigheden voor volwassenen.

Constatering

Sinds 2004 bereikten ervaringsdeskundigen, overheden, werkgevers, organisaties, docenten en vrijwilligers veel in de aanpak van laaggeletterdheid. Meer dan 120.000 volwassenen zetten dankzij het overheidsprogramma Taal voor het leven de stap naar een cursus basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden). Overal werden Taalhuizen opgericht en adviseerden ex-laaggeletterde ervaringsdeskundigen hoe we de samenleving toegankelijker kunnen maken. Sinds 2020 werken gemeenten aan de aanpak basisvaardigheden. Steeds meer werkgevers zijn aan de slag met basisvaardigheden voor hun werknemers. Maar Stichting Lezen en Schrijven constateert na 20 jaar: het doel om laaggeletterdheid uit Nederland te bannen, is niet behaald.

In 2004 waren 1,6 miljoen mensen laaggeletterd of laaggecijferd. Nu hebben in Nederland 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder moeite met lezen, schrijven of rekenen. Ze kunnen daardoor slecht meekomen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. De huidige aanpak bereikt minder dan 5 procent van de mensen om wie het gaat. Intussen stijgt het aantal, onder andere door arbeidsmigratie en vergrijzing. En door het sterk groeiende aantal jongeren met taal- en rekenachterstanden. Een derde van de vijftienjarigen heeft een achterstand. Zij zijn de volgende generatie volwassenen die onvoldoende meekomt door gebrek aan deze basisvaardigheden. Daarbij wordt de samenleving steeds ingewikkelder, bijvoorbeeld door de digitalisering. Digitalisering maakt het leven voor mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en rekenen moeilijker, niet makkelijker. De gevolgen van beperkte basisvaardigheden zijn groot en hebben impact op het werk, financiën en gezondheid. Het leidt tot ongelijke kansen en uitsluiting in onze samenleving. Dit vindt Stichting Lezen en Schrijven, met iedereen die zich dagelijks inzet voor basisvaardigheden, onacceptabel.

Doorbraak

Tijdens een jubileumevenement spraken onder anderen Jacco Vonhof (voorzitter raad van toezicht Stichting Lezen en Schrijven, voorzitter MKB-Nederland en eigenaar van een schoonmaakbedrijf), ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, onderwijs en overheid met elkaar. Centrale vraag was: wat is er nodig voor een doorbraak om méér mensen te bereiken? De conclusie is: luister naar ervaringsdeskundigen en neem ze ook in dienst, maak beleid samen.

Taalheldenprijs

Ook reikte prinses Laurentien de jaarlijkse Taalheldenprijs uit. Deze prijs gaat altijd naar mensen die zich op een bijzondere manier inzetten voor basisvaardigheden. Hetzij voor zichzelf of voor anderen. Gea Mulder uit Havelte in Drenthe won de juryprijs Taalheld 2024. Harrie Seegers uit Tilburg in Noord-Brabant kreeg de Publieksprijs. Achmea en Nationale Postcode Loterij maakten de Taalheldenprijs 2024 mede mogelijk.

Noot voor de redactie, niet ter publicatie

Mediacontact

Voor interviewaanvragen en/of informatie over het werk van Stichting Lezen en Schrijven kunt u contact opnemen met persvoorlichter Jan-Willem Heijkoop. Hij is bereikbaar op het telefoonnummer 06 – 29 08 86 54.